

Motion till riksdagen 2009/10:Ub478

av **Margareta Persson m.fl. (s)**

Friskolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av gällande regelverk och vikten av att kommunernas inflytande över etableringen av friskolor stärks väsentligt.

Motivering

Etableringen av fristående skolor har ökat i allt snabbare takt på såväl grundskole- som gymnasienivå. I en del kommuner är etableringen nu så omfattande och fler ansökningar på ingående att många kommuner nu överväger nedläggning av kommunala skolor bl.a. beroende på sjunkande elevantal och ekonomiska konsekvenser till följd av den fria etableringen, som kommunen inte råder över.

Merkostnader uppstår för kommunerna på grund av ökade administrativa kostnader, men också på grund av att den kommunala skolan åläggs högre krav att ta emot alla elever, krav på behöriga lärare, skolhälsovård, skolbibliotek med mera samt att behålla beredskap att ta tillbaka elever som själva väljer att gå tillbaka eller som måste gå tillbaka om den fristående skolan läggs ned. Med allt fler fristående skolor i en kommun försvårar det också för skolförvaltningens planering för god skolorganisation vad gäller skollokaler, antal lärare och antal elever i klassen.

I jakten på elever till främst fristående skolor används metoder som känns oerhört främmande. Det kan handla om erbjudande av datorer till varje elev eller att elever uppmanas övertala andra att söka till den fristående skolan mot något slags betalning. Det viktigaste för alla barn i skolan måste vara hög kvalitet innebärande behöriga lärare, lärarledda lektioner, möjligheter till stödundervisning, god skolhälsovård och bra skolmiljö, vilket måste kunna erbjudas.

Fel! Okänt namn på

Det står allt mera klart att vinsterna för friskoleföretagen inte är anständiga, med tanke på den allt svårare ekonomiska situationen för de kommunala skolorna. Det borde inte heller vara tillåtet för ett friskoleföretag att sälja skolan som skett till bland annat ett danskt riskkapitalbolag.

Det borde vara en självklarhet att kommunen har ett väsentligt inflytande över etableringen av en fristående skola och lika självklart att kommunen har full insyn i hur skattebetalarnas pengar förvaltas av den fristående skolan, att den uppfyller de kvalitetskrav som åläggs den kommunala skolan.

Gällande regelverk för etableringen av fristående skolor bör ses över och ändras för en bättre användning av våra skattemedel, och kommunen bör ha ett väsentligt inflytande över etablering av fristående skolor.

Alla barn måste ha rätt till en bra skola med hög kvalitet, hög lärartäthet och goda läromedel. En del barn behöver extra stöd i undervisningen för att ges samma möjligheter och samma förutsättningar som andra och det kräver mer resurser för en del. En bra skola för alla måste få kosta. Det handlar om varje individs utveckling men också om samhällets utveckling. Men det kräver också att vi hushållar med de skattemedel som avsätts för grundskola och gymnasieskola.

Valfrihetsargumentet som grund för lättnader att få etablera en fristående skola är inte längre hållbart om det begränsar valfriheten för elever som väljer den kommunala skolan eller medför försämringar för eleverna där på grund av merkostnader som härrör från friskoleetableringen.

Stockholm den 5 oktober 2009

Margareta Persson (s)

Carina Hägg (s)

Helene Petersson i Stockaryd (s)

Göte Wahlström (s)